

skrives Driftsælbighed, og hvor mange der hidrøre fra andre Grunde, men jeg frygter for at trætte Thinget dermed. Hvad jeg har anført er nok til at vise, at Driftsælbigheden maa betragtes som et Samfundsonde, og at det er en god Gjærning at modarbejde dette Samfundsonde. Man tør vel ogsaa tro, at Totalafholdsforeningen har havt sin Del i den Bevægelse, der er kommen her i Landet i denne Henseende, og denne Bevægelse er jo ikke ringe. Hvorvidt Foreningen kan tage fejl paa et eller andet Punkt, er sin Sag, det skal jeg ikke komme ind paa, men i det Store og Hele kan man nok gaa ud fra, at den har havt Betydning. Det ses jo, at der er 500 lokale Foreninger med mindst 20,000 Medlemmer, der have sluttet sig til den, og at de have 30,000 Kr. paa deres Budget til Anvendelse i dette Niemed. Nu veed jeg vel, at En og Anden kunde indvende: Ja, men det er jo en privat Sag, lad den vedblive at være det. Nei, det er det ikke; Driftsælbigheden er et Samfundsonde, og det er rigtigt, at Staten giver en Forening, der virker til at bekæmpe et saadant Samfundsonde, en mindre Hjælp til denne dens Virksomhed. Naar vi ønske, at den skal faae Hjælp, er det ikke blot for selve den Summs Skyld, som den kan faae, men tillige for at give Foreningen den Støtte og Anseelse, som uregelmæssigt følger med, at en Forening faar en saadan lille Hjælp fra Statens Side. Jeg har hørt ærede Medlemmer sige, at de ikke kunne stemme for Indstillingen, fordi de ikke ere Totalafholdsmænd. Nu, det er jeg heller ikke, men derfor kan jeg dog være meget ivrig for Sagen. Selve Totalafholdsmændene forlange ikke Totalafholdenhed. Naar Lægerne paabyde, at Spiritus skal nydes som Medicin, saa indvende de ikke Noget derimod. Det var jo det Bedste, at Alle kunde holde Maade selv uden slige Foreninger, men fordi man erkjender det, og fordi man selv kan holde Maade — og Rigsdagsmænd skulde jo dog helst selv kunne holde Maade — kan man godt være en Ven af Totalafholdsfagen, da det er en Kjendsgjærning, at Totalafholdsforeningerne bidrage til at styrke de mere eller mindre svage Elementer til en Afholdenhed, som de ellers ikke være i Stand til. Hvorfor skulle vi saa ikke række dem en hjælpende Haand? Jeg skal derfor varmt anbefale Indstillingen under Nr. 5.

Endnu skal jeg efter Udvalgets Opfordring give et Par Oplysninger til Betænkningens Nr. 54, ved hvilken der ikke er gjort nogen Indstilling. Det hedder i den afgivne Betænkning, at „af Hensyn til de videre Følger,

som kunne flyde af en Understøttelse i det omhandlede Niemed,“ gjør Udvalget ingen Indstilling. Det er et Andragende fra Bolsmand Anders Hendriksen af Bodholt, som gaar ud paa at faae Hjælp til at faae sine Bygninger flyttede i behørig Afstand fra Statsbanen. Han angiver nemlig, at han ikke kan faae sit Løssøre forsikret i en vis nærmere betegnet Sogneforening — men det er dog vel næppe saaledes, at han overhovedet ikke kan faae det forsikret — fordi han bor for nær ved Jernbanen. Hans Gaard ligger indenfor en Afstand af 70 Alen. Nu er der flere, navnlig Udenforstaaende, der have den Opfattelse, at der ikke maa ligge Huse indenfor en Afstand af 70 Alen eller 140 Fod fra Jernbanen, men det er ikke rigtigt. Det Rigtige er, at der i Følge Lov af 5te Mai 1847 ikke maa bygges nye Huse indenfor den nævnte Grændse, naar Jernbanen er anlagt; men er Jernbanen anlagt, maa der ikke være Huse, tækkede med Straatag eller andet brændbart Materiale, indenfor en Afstand af 40 Fod. Forjaavidt det ikke finder Sted, bliver Huset staaende, naar det en Gang er anlagt. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa, hvorvidt denne Grændse er for lille; det er muligt; flere Ting synes at tale derfor. Vi have havt flere Andragender her i Thinget for i Anledning af Tilfælde, hvor der var brændt Huse og Kornhæse, Stove — ja, med Stove er det jo for Næsten en anden Sag — paa Grund af den korte Afstand, naagtet de have ligget i den lovbefalede Afstand. Det kunde synes at tyde paa, at den omtalte Lov trænger til en Revision. Den paagjældende Mand bor mellem de 140 og de 40 Fod, og Banen er jo anlagt senere. Han har ikke bygget, siden Banen blev anlagt, thi det kunde han ikke faae Lov til, men han har Lov til at bo der og kan selvfølgelig ikke vente at faae Understøttelse, hvor rimeligt det maaste end kunde være — dersom det var det eneste Tilfælde — at give ham en lille Understøttelse til at faae Huset flyttet. Men der er sikkert nok baade Huse og Gaarde i betydelig Mængde, som ligge indenfor de betegnede Afstande, som man saa vilde komme til at give Understøttelse, hvis man her slog ind paa denne Vej. Derfor har man ikke turdet gjøre det. Skal der ske nogen Forandring i den Henseende, mener man, at Grændsen ikke er passende, bør vistnok Lovten af 5te Mai 1847 revideres; det har der for Næsten flere Gange været udtalt Ønske om her i Salen. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.